

Sygn. akt I C 21/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 grudnia 2017 r.

Sąd Okręgowy w Radomiu I Wydział Cywilny

w następującym składzie:

Przewodniczący: SSO Kazimierz Mazur

Protokolant: Stażysta Anna Pacek

po rozpoznaniu w dniu 21 grudnia 2017 roku w Radomiu

na rozprawie

sprawy z powództwa M. G.

przeciwko Towarzystwu (...) S.A. w W.

o zadośćuczynienie

I. zasądza od Towarzystwa (...) S.A.

w W. na rzecz M. G. kwotę 40 000 (czterdzieści tysięcy) złotych wraz z ustawowymi odsetkami od 5 listopada 2016 roku do dnia zapłaty;

II. powództwo w pozostałej części oddala;

III. zasądza od Towarzystwa (...) S.A.

w W. na rzecz M. G. kwotę 4 400 (cztery tysiące czterysta) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu;

I C 21/17

UZASADNIENIE

Pozwem złożonym 24 listopada 2017r. do Sądu Okręgowego w Radomiu M. G. z tytułu zadośćuczynienia za krzywdę, wynikającą ze śmierci jego ojca Z. G. w wyniku wypadku drogowego w dniu 29 października 2003r., wniósł o zasądzenie od Towarzystwa (...) w W. kwoty 80 000 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od dnia 5 listopada 2016r. do dnia zapłaty oraz kosztów procesu. (k. 3-6).

Powód M. G. w uzasadnieniu swojego roszczenia podał, że 29 października 2003r. w miejscowości W. kierujący (...), ubezpieczony przez pozwanego od odpowiedzialności cywilnej za szkody wywołane ruchem tego pojazdu, naruszył zasady bezpieczeństwa w ruchu drogowym w ten sposób, że nie zachował należytych środków ostrożności, stracił panowanie nad kierowanym przez siebie pojazdem i zjechał na lewy pas ruchu, gdzie doprowadził do zderzenia z nadjeżdżającym z przeciwka ciągnikiem siodłowym marki R. o nr rej. (...), w wyniku czego kierowca tego pojazdu Z. G. na skutek doznanych obrażeń ciała poniósł śmierć. Powód wskazał, że sprawca wypadku wyrokiem Sądu Rejonowego w J. z 20 kwietnia 2004r. wydanym w sprawie II K 223/03 został uznany winnym popełnienia czynu z art. 177 par.2 kodeksu karnego i skazany na karę 1 roku i 8 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby 4 lat. Powód podał, że sprawca wypadku w chwili zdarzenia ubezpieczony był od odpowiedzialności cywilnej przez pozwanego. Powód wyjaśnił także, iż w dacie wypadku miał 16 lat, zamieszkiwał z ojcem, był z nim bardzo emocjonalnie związany, gdyż razem spędzali dużo czasu, pracowali w gospodarstwie rolnym

i planowali założenie rodzinnej firmy transportowej. Po śmierci ojca musiał szybko wydorosnąć i przejąć obowiązki na gospodarstwie rolnym, co utrudniało mu naukę w rozpoczętej właśnie wtedy średniej szkole i przekreślało jego plany i marzenia. Musiał też wtedy zająć się matką, która podupadła na zdrowiu. Z tych względów śmierć ojca była dla niego wyjątkowym obciążeniem psychicznym i fizycznym. (k.3-6, 53-56, 110- 115-116).

Pozwany Towarzystwo (...) w W. wniósł o oddalenie powództwa powoda i zasądzenie od niego kosztów procesu. Wyjaśnił, że co do zasady nie kwestionuje, wynikającej z umowy ubezpieczenia, swojej odpowiedzialności cywilnej za skutki wypadku drogowego z dnia 29 października 2003r. Wskazał, że po otrzymaniu zgłoszenia roszczenia powoda przeprowadził postępowanie likwidacyjne zakończone wypłaceniem mu zadośćuczynienia w kwocie 10 000 zł. Podniósł, że żądanie powoda jest bezzasadne, gdyż nie wykazał on istnienia silnych i pozytywnych więzi emocjonalnych i rodzinnych łączących go z ojcem i nie udowodnił, że w związku z jego utratą doznał krzywdy, uzasadniającej przyznanie na jego rzecz dochodzonego zadośćuczynienia. Z ostrożności procesowej pozwany wyjaśnił, że roszczenie powoda jest wygórowane oraz że odsetki ustawowe od ewentualnie zasądzonej kwoty mogą być przyznane dopiero od daty wyrokowania. (k. 28-30, 53-56, 58, 110, 112 i 115-116).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

29 października 2003r. w miejscowości W. kierujący samochodem ciężarowym (...), ubezpieczony przez pozwanego od odpowiedzialności cywilnej za szkody wywołane ruchem tego pojazdu, naruszył zasady bezpieczeństwa w ruchu drogowym w ten sposób, że nie zachował należytych środków ostrożności, stracił panowanie nad kierowanym przez siebie pojazdem, zjechał na lewy pas ruchu, gdzie doprowadził do zderzenia z nadjeżdżającym z przeciwka ciągnikiem siodłowym marki R. o nr rej. (...), w wyniku czego kierowca tego pojazdu Z. G. na skutek doznanych obrażeń ciała poniósł śmierć. Sprawca wypadku wyrokiem Sądu Rejonowego w J. z 20 kwietnia 2004r. wydanym w sprawie II K 223/03 został uznany winnym popełnienia czynu z art. 177 par. 2 kodeksu karnego i skazany na karę 1 roku i 8 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby 4 lat. W chwili zdarzenia był on ubezpieczony od odpowiedzialności cywilnej przez pozwanego Towarzystwo (...) w W.. Powód pismem z 5 października 2016r. wezwał pozwanego do zapłaty 100 000 zł z tytułu zadośćuczynienia za śmierć ojca. Pozwany na podstawie decyzji z dnia 13 października 2016r. wypłacił powodowi z tytułu zadośćuczynienia kwotę 10 000 zł. (okoliczności bezsporne między stronami, wyrok Sądu Rejonowego w J. z 20 kwietnia 2004r. – k. 17-18 , pismo powoda z 2.10.2016r. – k.14-16, pismo pozwanego z 13.10.2016r. – k.19, zeznania powoda – k. 53-54, 56 i 115-116, akta szkody pozwanego – k. 59-106).

W dacie wypadku Z. G. miał 50 lat i był żonaty z E. G., z którą miał troje dzieci: córkę A. w wieku 21 lat, syna P. w wieku 19 lat i syna M. w wieku 16 lat. Zamieszkiwał z żoną, synem M. i córką A. oraz jej mężem we wsi S. gmina P.; drugi syn P. zamieszkiwał oddzielnie wraz ze swoją żoną. Z wszystkimi członkami rodziny łączyły go bliskie i pozytywne relacje. Prowadził wraz z żoną gospodarstwo rolne o powierzchni ok.6 ha i działalność gospodarczą w postaci usług transportowych i sprzedaży przewożonych towarów. Posiadany samochodem ciężarowym woził na (...) ziemniaki i przywoził stamtąd węgiel i nawozy. W pracy w gospodarstwie i przy przewożeniu towarów pomagali mu synowie, którzy często jeździli z nim na (...). W dacie wypadku powód miał 16 lat i rozpoczął naukę w pierwszej klasie technikum rolniczego; zamieszkiwał z ojcem, był z nim bardzo emocjonalnie związany, gdyż razem spędzali dużo wolnego czasu, jeździli razem na ryby i wycieczki rowerowe, pracowali razem w gospodarstwie rolnym i planowali założenie rodzinnej firmy transportowej. Po śmierci ojca powód ograniczył swoje kontakty towarzyskie, musiał szybko wydorosnąć i przejąć obowiązki na gospodarstwie rolnym, co utrudniało mu naukę w rozpoczętej właśnie wtedy średniej szkole i przekreślało wiele jego planów i marzeń. Musiał też wtedy wraz z siostrą zająć się matką, która podupadła na zdrowiu. Z tych względów śmierć ojca była dla niego wyjątkowym obciążeniem psychicznym i fizycznym. Obecnie powód jest od pięciu lat żonaty z P. G. (1) i pracuje jako barman w restauracji w W., gdzie uzyskuje wynagrodzenie w kwocie 2 500 zł miesięcznie; prowadzi wspólne gospodarstwo domowe z żoną, która pracuje jako nauczycielka w przedszkolu, gdzie uzyskuje wynagrodzenie w kwocie 2 900 zł miesięcznie. Nagła śmierć ojca była dla powoda bardzo bolesnym doświadczeniem życiowym związanym z utratą najbliższego członka rodziny. Powód wciąż odczuwa niepowetowaną stratę i żal po stracie ojca. Powoda wspiera obecnie żona i rodzeństwo, które zamieszkuje w tej samej miejscowości. Pozwany na podstawie wyroku Sądu Rejonowego w Z. z 23 marca 2009r. wypłacił powodowi kwotę 10 000 zł z tytułu

znacznego pogorszenia się jego sytuacji życiowej po śmierci jego ojca. Na podstawie ugód sądowych pozwany w 2017 roku wypłacił dwojgu rodzeństwa powoda z tytułu zadośćuczynienia po śmierci ich ojca Z. G. kwoty po 30 000 zł na rzecz każdego z nich (dowód: zeznania powoda – k. 53-54, 56 i 115-116, zeznania świadków: P. G. (2) i A. Z. – k. 54-56, akta szkodowe pozwanego – k. 59-106, karty 85-86 i 93-94 akt I C 311/16 Sądu Rejonowego w Z., karty 95-97 i 112-113 akt I C 485/16 Sądu Rejonowego w Z., karty 2-3, 292 i 302-306 akt I C 22/07 Sądu Rejonowego w Z.).

Sąd zważył co następuje:

Roszczenie powoda M. G. dotyczy zasądzenia od pozwanego zadośćuczynienia za krzywdę wywołaną u niego na skutek śmierci jego ojca Z. G. w wypadku drogowym, spowodowanym 29 października 2003r. w miejscowości W. przez kierującego samochodem ciężarowym (...), ubezpieczonego przez pozwanego od odpowiedzialności cywilnej za szkody wywołane ruchem tego pojazdu.

Pozwany Towarzystwo (...) w W. wniósł o oddalenie powództwa i podał, że uznając swoją odpowiedzialność cywilną za skutki tego wypadku wypłacił już powodowi stosowne zadośćuczynienie w kwocie 10 000 zł. Pozwany wyjaśnił, że powód nie wykazał istnienia silnych i pozytywnych więzi emocjonalnych i rodzinnych łączących go z ojcem oraz nie udowodnił, że w związku z jego utratą doznał krzywdy, uzasadniającej przyznanie na jego rzecz dochodzonego zadośćuczynienia.

Roszczenie powoda wynika z treści art. 436 par.1, art. 448 w zw. z art. 24 par.1, art. 822 par.1 kodeksu cywilnego oraz art. 34 i 36 Ustawy z 22 maja 2003r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczeń Komunikacyjnych.

Przyznanie zadośćuczynienia z tytułu śmierci osoby bliskiej nie jest obligatoryjne i zależy od uznania i oceny sądu konkretnych okoliczności sprawy, przy czym odmowa zadośćuczynienia musi być konkretnie uzasadniona. Celem przyznania zadośćuczynienia pieniężnego jest złagodzenie cierpień, zarówno tych już doznanych, jak i tych, które wystąpią w przyszłości. Z tego względu zadośćuczynienie ma więc charakter całościowy, powinno stanowić rekompensatę pieniężną za całą doznaną krzywdę i dlatego przyznawane jest zwykle jednorazowo. Przy określaniu wysokości zadośćuczynienia sąd powinien wziąć pod uwagę wszystkie okoliczności mające wpływ na rozmiar doznanej krzywdy, a w szczególności: stopień i czas trwania cierpień fizycznych i psychicznych (okresy leczenia, jego zakres i pobyty w szpitalu), trwałość skutków czynu niedozwolonego (bezradność życiowa, poczucie nieprzydatności), prognozy na przyszłość (polepszenie lub pogorszenie stanu zdrowia), wiek poszkodowanego (zwykle większą krzywdą jest śmierć osoby młodej), sytuację rodzinną (większą krzywdą jest brak lub mała ilość innych osób bliskich), niemożność wykonywania ulubionego zawodu, utratę kontaktów towarzyskich i możliwości atrakcyjnych wyjazdów i wycieczek a także przyczynienie się poszkodowanego do powstania lub zwiększenia szkody i stopień winy sprawcy szkody. Wysokość zadośćuczynienia powinna także uwzględniać warunki osobiste oraz stosunki majątkowe i poziom życia istniejące w miejscu zamieszkania poszkodowanego. (patrz: Kodeks cywilny z komentarzem, praca zbiorowa pod redakcją Jana Winiarza, Wydawnictwo Prawnicze, Warszawa 1980, s.445; Odpowiedzialność cywilna za wypadki drogowe, Gerard Bieniek, Wydawnictwo Lexis Nexis, Warszawa 2007, s.122 i 127 oraz przytoczone tam wyroki Sądu Najwyższego z 16 lipca 1997r., II CKN 273/97 i z 12 lipca 2002r., V CKN 114/00 ; wyrok Sądu Najwyższego z 27 sierpnia 1969r., I PR 224/69, OSNIC 1970, nr 6, poz.111; wyrok Sądu Najwyższego z 4 czerwca 1968r., I PR 175/68, OSNCP 1969, nr 2, poz.37).

Wyżej opisane poglądy, zaprezentowane w orzecznictwie Sądu Najwyższego i literaturze prawniczej, Sąd miał na uwadze przy ocenie stanowisk stron i stanu faktycznego ustalonego w niniejszej sprawie na podstawie: zeznań powoda, zeznań przesłuchanych w sprawie świadków P. G. (2) i A. Z. oraz dokumentów zebranych w toku postępowania.

Z uwagi na powyższe Sąd przyjął, że z tytułu śmierci Z. G. stosowne zadośćuczynienie dla M. G. z tytułu odniesionej przez niego krzywdy za śmierć ojca powinno wynosić 50 000 zł. Powód utracił ojca w wieku 16 lat i jego krzywda z tego tytułu była znacznie większa od krzywdy jego dwojga rodzeństwa, które było od niego starsze i pozostawało już wtedy w związkach małżeńskich. Z tego względu Sąd, uwzględniając wypłaconą powodowi z tego tytułu przez pozwanego kwotę 10 000 zł, w punkcie pierwszym wyroku zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 40 000 zł

wraz z ustawowymi odsetkami od 5 listopada 2016r. do dnia zapłaty. O odsetkach Sąd orzekł na podstawie art. 481 par.1 i 2 k.c. Roszczenie powoda, w części przekraczającej zasądzoną kwotę zadośćuczynienia, Sąd jako wygórowane oddalił w punkcie drugim wyroku.

Z uwagi na takie rozstrzygnięcie sprawy Sąd w punkcie trzecim wyroku zasądził od pozwanego na rzecz powoda koszty procesu w kwocie 4 400 zł, na które złożyły się koszty zastępstwa procesowego w kwocie 2 400 zł i opłata od uwzględnionej części powództwa w kwocie 2 000 zł (k.21). Orzeczenie w tym zakresie Sąd oparł na podstawie art.100 zdanie drugie k.p.c., art. 13 ust.1 Ustawy z 28 lipca 2005r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych oraz par. 2 pkt 5 i par.15 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych.

/-/ Na oryginale właściwy podpis.-